

Interogatoriile decurgeau acolo deosebit de brutal. Florea Vasile a fost dus în sala de anchetă. Pe un cuier atârnav două perechi de mănuși de box.

— Alege-ți o pereche! i s-a ordonat.

Florea Vasile mulțumi. Crezu că era plănuită o repriză de box în care era și el lăsat să se apere. Și-a ales mănușile mai mari. Milițianul însărcinat cu interogatoriul, un fost sportiv de la Dinamo, luă mănușile alese de Vasile și spuse :

— Vom începe interogatoriul.

Florea Vasile fu legat cu încheieturile mâinilor de un calorifer. Milițianul începu să-l lovească. Bătaia a ținut preț de două ceasuri încheiate.

Când Florea leșina din cauza durerilor, bătaia se oprea, era trezit cu o găleată de apă și apoi continua să fie bătut.

Ca urmare a bătăii, lui Florea Vasile i s-a desprins o pleură. A fost dus din nou la Spitalul penitenciar Jilava, fiind considerat „suspect de tuberculoză“.

Chiar și după un an, urmele bătăii se mai puteau vedea pe corpul său.

Nimeni nu a mai auzit nimic despre ceilalți deținuți.

Radu admira curajul lui Florea Vasile. După întâmplările cumplite ale trecutului său, mai era capabil să cânte la chitară pe o scândură de lemn și să-și bucure tovarășii cu poveștile lui. Radu povestea și el din aventurile lui din studenție, dar acestea nu erau atât de interesante.

Trașcă și procurorul veni în celulă la începutul lui septembrie. Îi explicară lui Radu că faptele sale se încadrau în articolul 166, paragraful 2, ca „propagandă

împotriva ordinii socialiste“, ceea ce se pedepsea cu închisoare de la 5 la 15 ani. Procurorul îl întrebă pe Radu la ce durată de detenție se așteaptă. Radu se gândi la zece ani, dar răspunse că se așteaptă la opt ani. Mirat, Trașcă clătină din cap: opt ani i se păreau prea puțin.

După o săptămână, Radu fu chemat în biroul lui Trașcă. Avocatul Pora, care preluase apărarea lui Radu, îl întrebă pe acuzat după ce studiasse foarte sumar dosarul:

— Ai vreun motiv să fii nemulțumit de ceva?

— Nu, răspunse Radu. Sunt mulțumit de toate.

Trașcă se apucă să descrie cât de bine se purtase el cu acuzatul. Radu confirmă aceasta și se gândi la cât de des îl amenințase Trașcă cu bătaia.

Radu presimțea că i se apropie procesul. Până la judecată, un acuzat nu avea voie să fie vizitat de rude. Numai avocatul își putea vizita clientul cu două-trei zile înainte de proces.

24

La 12 septembrie 1983, la ora 11 dimineața, avu loc la Tribunalul Militar din București procesul lui Radu Filipescu. Acuzatul purta o haină bej și raiți negri, haine pe care i le trimiseseră părinții lui cu puțin înaintea procesului. Li se explicase că fiul lor trebuie să apară în fața judecătorilor într-o ținută corespunzătoare. Pe la ora 8.45, Radu a fost adus în încăperea paznicilor și predat plutonierului-adjutant Ion, un tovarăș

cu pretenții de domn... A arătat că de data asta are pistolul la el. Pentru orice eventualitate. L-a adus pe acuzat într-o mașină a Miliției. În drum spre tribunal, Radu se afla într-o stare de maximă frământare. Cele mai mari griji și le făcea din cauza părinților. Nu-i mai văzuse de pe 7 mai. Cum aveau să reacționeze? Oare au avut neplăceri din cauza lui? Li s-a pus și lor ceva în cârcă? Dr. Filipescu, soția sa, Doru, dr. Ionescu, Eugen, Mircea și Mihaela veniseră la tribunal. În zadar încercase Doru să-l vadă pe fratele lui puțin mai devreme, măcar pentru o clipă; făcuse cu motocicleta fel de fel de manevre, și-n sus și-n jos, în fața tribunalului. Dar prin ferestrele mașinii de Miliție nu se putea vedea nimic. Era interzisă orice luare de contact.

Nimeni nu știa când urma să înceapă procesul lui Radu. Pe un tabel din tribunal erau de obicei trecute toate procesele acelei zile. La 12 septembrie lipsea orice fel de listă.

Radu fu condus de plutonierul Ion în sala tribunalului și trebui să ia loc în boxa acuzaților, la o distanță de aproximativ zece metri de cei apropiați. Le făcu semn cu mâna că e bine.

— Mănânc, fac gimnastică, îmi merge minunat! le strigă el.

Dr. Filipescu îi replică:

— Ești de invidiat.

Ion interveni și le spuse că orice comunicare e interzisă. Radu își privi mama, al cărei păr, așa i se păru, devenise și mai alb. Cu toate astea, părea tânără, era foarte bronzată, ca în fiecare vară. Grefierul anunță intrarea judecătorului. Radu se sculă în picioare.

Avocatul Pora părea lipsit de speranță. Nu avea nici o încredere în justiția comunistă. Lângă el se afla un subofițer de pază. Cei doi judecători și procurorul își ocupară locurile. Procurorul, colonelul de justiție Ștefănescu, ceru ca sala să fie imediat evacuată, deoarece procesul era secret. Judecătorul care conducea ședința deschise o carte, o ținu în fața obrazului, se întoarse spre cei doi colegi ca să dea impresia că se consultă cu ei. După care anunță: „Procesul este secret!“ Dr. Filipescu i-a spus avocatului să intervină ca măcar părinții acuzatului să aibă voie să fie prezenți. Avocatului îi era frică să ceară așa ceva. Dr. Filipescu i-a cerut insistent să-și facă datoria. În cele din urmă Pora, avocatul, se ridică și transmise cererea familiei; judecătorii se retraseră în spatele cărții ca să se consulte. După aceea ordonară ca sala să fie părăsită imediat de toată audiența. Pe coridor, Doru încerca să urmărească dezbaterile, trăgând cu urechea la ușa sălii de judecată. Nu înțelegea decât fragmentar. Procurorul a citit actul de acuzare: „Din perioada octombrie 1982 până-n mai 1983, acuzatul a elaborat și răspândit un număr mare de manifeste. Sunt texte al căror conținut e plin de dușmănie împotriva regimului socialist. Fapta lui reprezintă o încălcare repetată a legilor țării. După arestare, acuzatul nu și-a schimbat atitudinea și nu a regretat nimic. În acțiunea lui a fost influențat de postul de radio Europa Liberă, pe care acuzatul îl asculta foarte des, după cum a și recunoscut. A înregistrat și o casetă după acele emisiuni“. Procurorul își încheie pledoaria cu cuvintele: „Fiind vorba de un act repetat, de faptul că acuzatul a demonstrat perseverență

și n-a regretat nimic, va fi încadrat la articolul 166, paragraf 2, «propagandă împotriva orânduirii socialiste», la pedeapsa maximă. Eu cer 15 ani de închisoare!».

Judecătorul îl întrebă pe Radu dacă își regretă fapta.

— Ce să regret? De ce să regret? Nu am făcut nici un rău nimănui. Dacă trec cu mașina printr-o băltoacă și ud pe cineva de sus până jos, îmi pare rău și regret, deși nu mă amendează nici un milițian. Dar când îmi parchez mașina într-un loc interzis, atunci fac o faptă care e penalizată de Miliție printr-o amendă. Și nu se poate spune că i-am făcut un rău milițianului, doar nu-l doare nimic, plătesc amenda, dar nu am ce să regret, doar banii pierduți. Am încălcat legea și trebuie să suport consecințele. Nu am nimic de regretat fiindcă nu i-am făcut nimănui nici un rău. Nici dumneavoastră, nici lui Ceaușescu. Și mai cred că pe Ceaușescu ar trebui să-l intereseze să cunoască părerea oamenilor. Ar trebui să permită orice demonstrație. Nu doar cele care îl laudă.

— Ești nerecunoscător față de propria-ți țară, încăpățânat și neînțelegător, îl învinui procurorul.

Avocatul Pora îl apără cu voce stinsă, sublinie în pledoaria lui că acuzatul e tânăr, că nu a săvârșit acte de violență și că nu-și dădea seama de gravitatea faptei sale. El nu a pledat pentru nevinovăție, ci a cerut doar circumstanțe atenuante.

Acuzatului i se ceru să ia poziție față de capetele de acuzare. El se ridică și evocă mai întâi motivele care au dus la nemulțumirea lui.

— În țara noastră, declară el, nu mai avem perspective pentru viitor. Există numeroase probleme

economice serioase, dar la televizor nu ni se arată decât pretinse succese ale tovarășului Ceaușescu și ale tovarășei Ceaușescu. Decăderea țării ne va atinge curând pe toți din ce în ce mai tare. Bărbați și femei își petrec timpul stând la cozi în fața magazinelor, în loc să muncească sau să se distreze. Oamenii sunt hăituiți și nu mai au timp pentru nimic, pentru că sunt siliți să-și petreacă timpul așteptând la cozi sau în ședințe. Trebuie să intervină o schimbare. Eu am vrut să vedem câți oameni vor schimbarea conducerii. Mulți gândesc ca mine, dar le e frică să o spună deschis. Am vrut ca oamenii să își exprime părerea cu privire la Ceaușescu. În consecință, ceea ce am făcut eu nu face rău nimănui. Nu-mi regret fapta. Poate că singurul lucru pe care l-aș avea de regretat e faptul că nu pot fi liber. Dar acest lucru nu e atât de important. Am ascultat postul de radio Europa Liberă, dar vă spun că am văzut programele Televiziunii Române mult mai des, am ascultat postul de radio național, am citit ziarele care toate laudă conducerea superioară de partid și nu m-au convins deloc.

Instanța se retrase pentru deliberare.

Procesul a durat 43 de minute. Radu fu scos din sală de plutonierul Ion. Pe coridor își îmbrățișă repede familia. Un subofițer le șopti părinților, discret, făcând cu ochiul prietenește:

— Curaj, trebuie să aveți curaj!

Ion observă gestul și se răsti la subofițer:

— Ce faci, băi!? Vrei să zbori?

Radu fu scos imediat de acolo și dus cu mașina miliției înapoi la arest. Cei doi judecători, unul – ofițer